

Armutlarda Don Sonrası Ne Yapılmalıdır?

- Don sonrası, tomurcuklar kesilerek iç dokular kontrol edilmeli ve kahverengi/siyah görüntüler hasar belirtisi olarak kaydedilmeli ve verim kaybı tahmini yapılmalıdır.
- Yaralanmış dallar bir hafta sonra gözlenmeli ve geriye budamalar yapılmalıdır.
- Ağaçlar strese girebileceği için düşük dozlu azotlu yapraktan uygulama yapılabilir.
- Bitki gelişimini destekleyen dengeleyici biyostimülanlar (aminoasitler, deniş yosunu vb.) ve bitki büyüme düzenleyiciler kullanılabilir.
- Kök bölgesini destekleyici mikrobiyal ve/veya fosfor içerikli kompoze gübreler kullanılabilir.
- Don sonrasında ikinci bir çiçeklenme gözlenebilir, bu durum kontrollü izlenmelidir.
- Gelecek yılın sürgünleri için gübreleme programında fosfor ve azota daha çok yer verilmelidir.
- Dokular, fungal ve bakteriyel hastalıklara karşı daha hassas olacağından bakırlı ve sistemik fungusit uygulamaları ile koruma sağlanmalıdır.



MEYVECİLİK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Tel : 0 (246) 313 24 20
Faks : 0 (246) 313 24 25
marem@tarimorman.gov.tr

© 2025 TAGEM

T.C TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü

Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü



Eğirdir/ISPARTA
2025

ARMUTLARDA DON ZARARI

➤ Don zararları, meyve ağaçlarında özellikle çiçeklenme ve küçük meyve döneminde önemli kayıplara yol açar. Hasarın boyutu; don süresi, sıcaklık düzeyi ve fenolojik evreye göre değişir.

➤ Don zararının boyutu meyve türünden, tür içerisindeki çeşite göre ve ağacın genel sağlık ve çiçeklenme durumuna göre değişeceğinden, don zararından sonraki müdahale meyve türüne ve ağaçların çiçeklenme ve genel sağlık durumu ile hasar oranına göre değişiklik göstereceğini unutmamak gerekir.



➤ Armut ağaçları, özellikle çiçek tomurcuğu oluşumu ve meyve bağlama dönemlerinde don zararına en hassas haldedir.

➤ Yapılan bir araştırmaya göre ilk çiçeklenmede $-4,2^{\circ}\text{C}$ 'ye ve tam çiçeklenmede $-1,2^{\circ}\text{C}$ ' ye inen hava sıcaklıklarının Asya armutlarında %90 oranında zarara uğrattığı tespit edilmiştir.



➤ Armut ağaçlarında don zararı, uygun gözlem ve müdahalelerle sınırlanabilir. Erken teşhis, besin desteği, budama ve hastalık yönetimi ile verim kaybı minimize edilebilir. Uzun vadede geç çiçeklenen çeşitler (örneğin, 'Passe Crassane', 'Deveci' gibi) tercih edilmelidir. Soğuk hava birikimi olmayan lokasyonlarda bahçe tesis edilmelidir.

➤ Ağaçların kondisyonu yüksek sağlıklı bulundurulması, aktif ve pasif koruma yöntemleri ve tarımsal sigorta (TARSİM) hasarların fiziksel ve ekonomik kayıplarının giderilmesine katkı yapacaktır.

